

**KLINIKAI LELKIGONDOZÓK ÖKUMENIKUS
EGYESÜLETE**

**Klinikai
Lelkigondozók
Etikai Kódexe**

2008.

1. BEVEZETÉS

A klinikai lelkigondozás, mint a lelkigondozás speciális formájának, magyarországi bevezetése, népszerűsítése és meghonosítása a Klinikai Lelkigondozók Ökumenikus Egyesületének (KLÖE) nevéhez fűződik. Az egyesületet lelkészek, pszichológusok, orvosok, nővérek alapították 1992-ben.

A klinikai lelkigondozói képzések, továbbképzések, és ezáltal a lelkigondozással foglalkozók növekvő száma, a tevékenység egyre szélesebb elterjedése szükségessé tették a klinikai lelkigondozás gyakorlását meghatározó, bibliai alapokra épülő, az érvényben levő emberi jogokkal harmonizáló, a szakmai elveket figyelembe vevő erkölcsi normák megfogalmazását s azok egységes elfogadását.

A KLÖE többéves előkészítő munkát követően, több bizottsági és közgyűlési megvitatás után 1998. március 18-án elfogadta első Etikai Kódexét, amely 1998. július 1-én lépett hatályba.

2003-ban a KLÖE elnöksége felkérte az Etikai Bizottságot, hogy tekintse át az Etikai Kódexet és tegyen javaslatot a szükséges módosításokra s a szöveg aktualizálására. Ezt követően a tagság több fordulóban tárgyalta, hozzászólta saját észrevételeit, módosító indítványait. A 2006-ban megválasztott új Etikai Bizottság mindezeket egybevetette, majd a külföldi lelkigondozói szervezetek és más segítő szakmák Etikai Kódexeinek tanulmányozása, valamint a szöveg jogi szempontból való megvizsgálása után az elnökséggel közösen elkészítette azt a tervezetet, amelyet az Egyesület tagsága megvitatás után ebben a formában 2008. január 18-án elfogadott.

1.1. Alapfogalmak

1.1.1. Klinikai lelkigondozó

Klinikai lelkigondozói szakirányú végzettséggel rendelkező személy, aki a lelkigondozott érdekében a lelkigondozott hármasság kapcsolatrendszerét (önmagával, környezetével, a transzcendenssel) szem előtt tartva klinikai lelkigondozást végez. A Klinikai Lelkigondozók Etikai Kódexét (KLEK) önmaga számára kötelező érvényűnek ismeri el, és erről a lelkigondozói fogadalomban nyilatkozatot tesz.

Kapcsolódó fogalmak:

Klinikai lelkigondozó: felsőfokú végzettsége és klinikai lelkigondozó szakirányú képesítése van

Klinikai lelkigondozó-asszisztens: középfokú végzettsége és klinikai lelkigondozó-asszisztens szakirányú képesítése van

Klinikai lelkigondozó-gyakornok: klinikai lelkigondozó szakirányú képzése folyamatban van, a képzésért felelős személy vezetésével végzi munkáját.

Beteglátogató: a klinikai lelkigondozó által a gyógyító és ápoló feladatokat ellátó intézménybe bevezetett önkéntes segítő, akinek nincs szakirányú képesítése, és klinikai lelkigondozói képzésben sem részesül. Munkájáért az intézmény lelkigondozója a felelős.

Tiszteletbeli lelkigondozó: Ezt a címet a KLÖE elnökség előterjesztésére a közgyűlés adományozhatja olyan – a lelkigondozás terén - hűséges, igényes, szakmailag és emberileg is méltányolható szolgálatot végző egyesületi tagoknak, akik nem szerezték meg a szakirányú képesítést, de lelkigondozói életútjuk, folyamatos önképzéssel megszerzett szakmai tudásuk és gazdag tapasztalatuk alapján ezt a címet a KLÖE közösségétől joggal kiérdemelték.

Kórházlelkész: az a személy, akinek saját felekezete szerinti lelkészi/papi képzettsége van, és egyháza megbízta, hogy beteg híveinek vallásuk gyakorlásában segítséget nyújtson. Az ilyen különleges lelkészi feladatot ellátó szakembernél is kívánatos, hogy lelkigondozói szakismeretekkel rendelkezzen.

1.1.2. Klinikai lelkigondozás

Olyan komplex pszichés és spirituális támogatás, betegkísérés, melynek módszere a terápiás hatású értékközvetítés, azaz a gyógyító jelenlét, empatikus meghallgatás, non-direktív értelemkeresés, olyan segítő kapcsolat, amely spirituális erőterben - Isten jelenlétében - történik. Színtere lehet minden olyan hely, ahol gyógyító, ápoló tevékenységet folytatnak, és ahol olyan krízisben levő ember fordul elő, aki lelkigondozói segítségre igényt tart és ahol lelkigondozói beszélgetés megvalósulhat.

1.1.3. Lelkigondozott

Mindazok a személyek, illetve közösségek, akikkel/amelyekkel egyéni vagy csoporthelyzetben a lelkigondozó lelkigondozói kapcsolatba lép.

1.1.4. A KLÖE szupervizora

Olyan klinikai lelkigondozó, aki hivatásgondozóként segíti a lelkigondozó munkáját, szakmai és lelki támogatást nyújt.

Szupervízió: a lelkigondozó és a szupervizor kapcsolatának folyamata.

Az elnökség feladata összeállítani és rendszeresen frissíteni azon szakemberek és szupervíziós csoportok címjegyzékét, akiket/amelyeket az Egyesület szupervizoraként, szupervíziós csoportjaként elismer, és a klinikai lelkigondozók számára ajánl.

1.1.5. A KLÖE képző szupervizora

A KLÖE képzőit a klinikai lelkigondozó záróvizsgát tett, az előírt asszisztensi órákat teljesítő, kiképző szupervizori ajánlással rendelkezők közül az elnökség választja és bízza meg. Ezt a megbízást - kellő indoklás mellett - az elnökség visszavonhatja.

1.1.6. A KLÖE kiképző szupervizora

A KLÖE kiképző szupervizorait az elnökség azok közül választja, akik legalább 8 éves lelkigondozói és legalább 3 éves képző szupervizori tapasztalattal rendelkeznek; ők jogosultak asszisztenseket fogadni, képzőket képezni.

1.2. A klinikai lelkigondozás célja

A lelkigondozó a gyógyító team tagjaként pszichés és spirituális támogatást nyújtva elősegíti a lelkigondozott gyógyulását, valamint testi-lelki-szellemi egészségének megóvását, épülését, fejlődését. Krízisben vagy gyász esetén segíti helyzetének, veszteségeinek elfogadását, lelki tartalékainak mozgósítását, annak érdekében, hogy képes legyen önállóan, felelős döntést hozni és továbblépni.

1.3. A klinikai lelkigondozás módszere

A lelkigondozó a gyógyító team tagjaként egyénileg vagy csoportosan foglalkozik a lelkigondozottal a következő szempontok szerint:

1.3.1. Lelkigondozott-centrikus. A lelkigondozottat az ő hármasság kapcsolatrendszerében (önmaga, környezete, spirituális) látja, fogadja el és segíti. Empatikus, tapintatos, holisztikusan, testi-lelki-szociális-spirituális egységben tekint a lelkigondozottra.

1.3.2. Minden esetben tiszteletben tartja a beteg emberi méltóságát és döntéseit. Ahol lehetséges, nondirektív módszert alkalmaz.

1.3.3. Nem szűkíti le látásmódját egyetlen tudomány szempontjai szerint, interdiszciplináris, ugyanakkor ismeri illetékességének határait – segítséget kér a team tagjaitól vagy szupervizorától, ha tudását meghaladó feladattal találkozik.

1.3.4. Nem módszere az erőszakos térítés, vagy bármilyen más irányú erőszakos meggyőzni akarás. Tiszteletben tartja lelkigondozottja világnézetét. Nem szól bele kompetenciáját meghaladó kérdésekbe.

1.3.5. Tiszteletben tartja az emberi életet annak fogantatása pillanatától, és elutasítja a halálba segítség minden formáját az emberi élet bármelyik szakaszában. Szolgálatát ennek szellemében végzi, de a lelkigondozott döntéseiért és életéért nem felelős.

2. A KLINIKAI LELKIGONDOZÓ ALKALMASSÁGA

2.1. A klinikai lelkigondozó elkötelezettsége, felelőssége

2.1.1. A lelkigondozó alkalmassága elsősorban Isten előtti önvizsgálat tárgya.

A képzés során a képző bármelyik képzési blokk után dönthet úgy, hogy a képzés szüneteltetését javasolja. A végzett lelkigondozók szakmai alkalmasságának vizsgálata a későbbiekben a KLÖE elnökségének illetve az Etikai Bizottságnak a joga.

2.1.2. A lelkigondozó felelősséget vállal döntéseiért, ismeri teherbíró-képességének határait, megfelelő önismerettel rendelkezik, hiteles, fejlődőképes személyiség. Nyílt, világos, egyértelmű kommunikációra törekszik. Nyitott az alkotó, cselekvő, hiteles ökumenére, valamint más szakemberekkel való párbeszédre és együttműködésre. Igényli és elfogadja a szakmai és hitéleti vezetői kontrollt és támogatást.

2.1.3. A lelkigondozó gondot fordít saját testi-lelki-spirituális egészségi állapotára. Olyan élethelyzetében, mely szolgálatát nem teszi lehetővé, mert abban önmaga vagy lelkigondozottja sérülhet (friss gyász, betegség, súlyos családi probléma, életvitelében bekövetkezett válsághelyzet, hitkrízis, istenkapcsolati-válság), a lelkigondozó önmaga és lelkigondozottjai érdekében köteles szüneteltetni lelkigondozói tevékenységét. Ennek a döntésnek a meghozatala a lelkigondozó felelőssége, amihez szupervizorától, lelkigondozójától segítséget kérhet. Testi-lelki-spirituális gyógyulásához, megerősödéséhez, életrendezéséhez megfelelő szakembertől segítséget kell kérnie.

2.2. Titoktartás

2.2.1. A klinikai lelkigondozót is kötelezi a titoktartás minden, a lelkigondozottjáról és a lelkigondozottjától kapott információra vonatkozóan. Titoktartási kötelezettsége kiterjed mind a szóban vagy írásban közölt, mind a vizsgálati eredmények révén

birtokába jutott és az ezekből kikövetkeztetett adatokra. Köteles megőrizni az őt alkalmazó, illetve megbízó intézmény szolgálati titkait is.

2.2.2. A klinikai lelkigondozó – az érintettek beleegyezése nélkül - csak anonim módon használhatja oktatásra, publikálásra, több ember előtt történő bemutatásra a róluk szóló személyes információt. Gondoskodnia kell arról, hogy a személyekre és körülményekre vonatkozó adatokat úgy elfedje, hogy azok alapján az érintettek ne legyenek felismerhetőek. Fokozottan érvényes ez a médiában való megnyilatkozásra.

2.2.3. Ha a klinikai lelkigondozó kép- vagy hangrögzítő eszközt alkalmaz, előzetesen kérnie kell a lelkigondozott írásos beleegyezését annak egyidejű tisztázásával, hogy a felvett anyag kinek mutatható meg: más szakembereknek, képzésben résztvevőknek vagy laikus közönségnek. A klinikai lelkigondozónak gondoskodnia kell arról, hogy a lelkigondozott viselkedését illetéktelenek ne figyelhessék.

2.2.4. Ha a feladat természetéből adódóan más személlyel is közölnie kell a titoktartás kötelezettsége alá eső adatot (pl. konzultáció, képzés, szupervízió), a klinikai lelkigondozó köteles a közlés előtt figyelmeztetni az illetőt, hogy a titoktartás kötelezettsége őrá is kiterjed. Ha e tekintetben kételyei vannak, a szakmai titkot nem szabad közölnie.

2.2.5. Gyermekek lelkigondozása esetén, ha a lelkigondozó a gyermekkel felelős kapcsolatban levő felnőttel (szülő, gyám, pedagógus) konzultál, a gyermek titkait köteles megőrizni, kivéve, ha az adott információ visszatartása bárkire nézve életveszélyt vagy testi/lelki egészségkárosodást okozhat.

2.2.6. A klinikai lelkigondozó csak lelkigondozottja előzetes hozzájárulásával adhat ki róla bármiféle információt. Kivételt képez, ha az információ ki nem adása bárki számára súlyos életveszélyt jelent. Ebben az esetben is csak az érintett személyt, a kezelőorvost és a közvetlen hozzátartozót lehet értesíteni.

2.2.7. Ha a lelkigondozó egyben gyakorló lelkész is, felekezetének szabályai a titoktartás ennél szigorúbb betartására kötelezhetik. Ilyen esetben a felekezet szabályai a mérvadóak.

2.2.8. A titoktartási kötelezettség a lelkigondozottal való kapcsolat lezárása után, valamint halála után is érvényben marad.

3. A KLINIKAI LELKIGONDOZÓ KÉPZÉSE – TOVÁBBKÉPZÉSE

A klinikai lelkigondozó csak olyan munkakört, feladatot vállalhat el, amelynek szakszerű ellátásához megfelelő képzettséggel rendelkezik.

3.1. A KLÖE szupervizor kötelezései:

3.1.1. Az a klinikai lelkigondozó, aki szupervíziót végez, akár képzésben résztvevőkkel, akár kiképzett szakemberekkel foglalkozik, igyekszik elősegíteni, bátorítani szakmai fejlődésüket.

3.1.2. A szupervizor is szupervízióra szorul.

3.1.3. A KLEK-ben foglaltakat magára nézve is érvényesnek ismeri el.

3.2. A KLÖE képző szupervizor kötelességei, felelőssége a képzés alatt:

3.2.1. A KLÖE képző szupervizor tevékenységének fő célja a hallgatók szakmai, emberi fejlődésének maximális segítése. Minden tőle telhetőt elkövet annak érdekében, hogy hallgatói a leghatékonyabban tanulhassák a lelkigondozást, annak lelkületét, szakmai kereteit, gyakorlati eszköztárát.

3.2.2. Az egyes tréningblokkok megkezdése előtt a jelentkezőket világosan tájékoztatja a képzés feltételeiről, a résztvevők köréről, a képzés céljáról, időtartamáról, a nyújtott képesítés jellegéről, a részvételi díjról.

3.2.3. Az ő felelőssége dönteni arról, hogy - lehetőség szerint - csak azok vegyenek részt a képzésben, akik motivációjuk, személyiségük, irányultságuk alapján alkalmasnak ítélik a lelkigondozás elsajátítására és a későbbiekben az igényes szakmai, hitbeli szempontok szerinti szolgálatra. Ennek érdekében még a képzés megkezdése előtt találkozik az első alkalommal jelentkezőkkel.

3.2.4. A képzés ideje alatt a gyakorlatvezető klinikai lelkigondozó és a KLÖE képző szupervizor minden tőle telhetőt megtesz azért, hogy a képzésben részt vevő hallgatók gyakorlata ne okozzon kárt sem a lelkigondozottak, sem a hallgatók lelkében.

3.2.5. Valamennyi képzési blokk végén a KLÖE képző szupervizor feladata eldönteni, hogy a hallgatót alkalmasnak találja-e a lelkigondozói szolgálatra. Csak alkalmasság esetén ajánlja a további tréningeken való részvételt.

3.2.6. Gondoskodik arról, hogy a KLEK-ben foglaltakat a hallgató még képzése kezdetén megismerhesse.

3.2.7. A tréning csoportok dokumentációját a tréning lezárta után a képzés vezetőjének átadja. A képzési egységen résztvevőknek - a képzési szabályzatban rögzített feltételek teljesítése esetén - az egyesület nyomtatványán igazolást állít ki.

3.3. A KLÖE kiképző szupervizor kötelességei:

3.3.1. A KLÖE szupervizor és a képző szupervizor kötelességein túl, feladata a mellé beosztott asszisztens a csoportmunkába történő bevonással, az önállóságban való fokozatos terheléssel, a folyamatos konzultációval abban segíteni, hogy felkészült képzővé váljon.

3.3.2. Az asszisztens alkalmasságáról az asszisztensi idő letelte után felelősen, írásban nyilatkozik.

3.4. A képzésben részt vevő hallgató kötelességei:

3.4.1. Becsületesen törekszik az elméleti és gyakorlati lelkigondozói ismeretek elsajátítására, a szakirányú végzettség megszerzésére.

3.4.2. Már a képzés idején is a legjobb tudása, hite szerint segíti a hozzáfordulókat.

3.4.3. A beteg jogait tiszteletben tartja.

3.4.4. KLEK-ben megfogalmazott normákat magára nézve érvényesnek ismeri el, és azok szerint jár el.

3.4.5. A képzésen való részvétel feltételei szerint, aktívan részt vesz az elméleti és tréning órákon, valamint a meghatározott óraszám szerinti gyakorlatokon. Saját lelkigondozói beszélgetése alapján maga készíti el az előírt számú és formátumú jegyzőkönyveket.

3.4.6. A képzés során a lelkigondozói beszélgetésekről készített és társaitól kapott jegyzőkönyvekkel kapcsolatban is betartja a titoktartás szabályait.

3.4.7. Szakdolgozatát saját betegkísérési, lelkigondozói találkozásai, és saját szakirodalom feldolgozása alapján írja. Amennyiben mások munkáját használja, a publikálás szabályai szerint jelöli azt.

3.4.8. Tudását, lehetőségeit meghaladó esetekben szupervizorától segítséget kér.

3.4.9. Tanárát és hallgatótársait tiszteli és megbecsüli.

3.5. A klinikai lelkigondozó továbbképzése

3.5.1. A klinikai lelkigondozó rendszeresen részt vesz egyéni ill. csoportos szupervízió. A szupervízió igénybevételét a KLÖE elnöksége által meghatározott módon igazolja.

3.5.2. A lelkigondozó hivatalos képzésének befejezése után is továbbfejleszti tudását. Törekszik a legújabb szakmai eredmények és gyakorlati ismeretek elsajátítására a szupervízió kívül is.

4. A KLINIKAI LELKIGONDOZÓ KAPCSOLATRENDSZERE

4.1. Istennel, egyházzal:

4.1.1. A lelkigondozó tudja, hogy elhívása Istentől van. Tudja, hogy egész személyiségével hatással van a lelkigondozás folyamatára, így szakmai fejlődése mellett felelősségének tartja Istennel és saját egyházával való kapcsolatának, valamint hitének, imaéletének ápolását is annak érdekében, hogy szolgálata - a lelkigondozott számára a legelfogadhatóbb módon - Krisztus feltétel nélkül szerető, gyógyító jelenlétét fejezze ki.

4.1.2. A klinikai lelkigondozó tevékenysége során felekezeti és világnézeti hovatartozástól függetlenül, a lelkigondozott személyét tiszteletben tartva nyújt segítséget mindazoknak, akik ezt tőle kérik és elfogadják.

4.1.3. A klinikai lelkigondozó törekszik arra, hogy a kórház területéhez tartozó pappal, lelkésszel felvegye a kapcsolatot, hogy szükség esetén tudjon segítséget kérni lelkigondozottja számára.

4.1.4. A klinikai lelkigondozó tevékenysége során elvégezhet minden olyan egyházi cselekményt, amelyre saját egyháza felhatalmazta. Illetékességét meghaladó igény esetén az adott felekezet szabályai szerint köteles külső segítséget igénybe venni.

4.1.5. A klinikai lelkigondozó nem kötelezhető olyan cselekvésre, közlésre, mely lelkiismeretével, vallási meggyőződésével ellentétes.

4.2. Lelkigondozottal:

4.2.1. A lelkigondozó a betegjogokat ismeri, és tiszteletben tartja. *(lásd. 2. melléklet)*

4.2.2. A klinikai lelkigondozó jogosult arra, hogy saját maga is kezdeményezzen lelkigondozói találkozást, lelkigondozói beszélgetést; delegálást is elfogadhat.

4.2.3. A klinikai lelkigondozó felelős a lelkigondozói kapcsolatért, a lelkigondozás kereteiért, a lelkigondozás folyamatáért.

4.2.4. A lelkiprendező tudja, hogy a lelkiprendezett életéért, döntéseért a lelkiprendezett felelős.

4.2.5. A klinikai lelkiprendező köteles a lelkiprendezést kérő beteget munkaidejében a lehető legrövidebb időn belül felkeresni, és vele – állapotától függően – foglalkozni, ha szükséges, időpontot egyeztetni

4.2.6. A gyermekek között dolgozó klinikai lelkiprendezőre fokozottan érvényes, hogy semmilyen módon nem élhet vissza a gyermekek kiszolgáltatottságával. Munkáját lehetőség szerint a szülővel és a gyógyító személyzettel együttműködve végezze. Lelekiprendezést a szülő vagy törvényes képviselő tudtával kezdeményezhet. Ha a gyermek kezdeményez beszélgetést, lelkiprendezői kapcsolatot vagy kísérést, ebben az esetben a lelkiprendező mentesül e kötelezettség alól.

Ha a lelkiprendező a gyermek lelkiprendezése során gyermekbántalmazásról szerez tudomást, vagy arra utaló információ birtokába jut, nagy körültekintéssel, hitbeli, szakmai szempontok mérlegelésével, a hatályos törvények, jogszabályok ismeretében a kezelőorvossal, osztályfőnökkel, gyermekvédelmi felelőssel, vagy más, ebben a kérdésben illetékes, felelősséggel bíró személlyel konzultál.

4.2.7. Minden esetben tekintettel kell lennie lelkiprendezettja emberi méltóságára. Tartózkodnia kell minden olyan tevékenységtől vagy megnyilvánulástól, amely sérti a személy méltóságát, vagy negatív megkülönböztetést jelentene, vallás, etnikum, kultúra, nemzetiség, életkor, nem, nemi azonosság, fogyatékoság, gazdasági-szociális helyzet, más meggyőződés, politikai vagy egyéb ok alapján.

4.2.8. Lelekiprendezettja függőségi helyzetét semmiféle előny szerzésére vagy vallási, politikai célok elérésére nem használhatja föl. Kerülnie kell, hogy lelkiprendezettjával a lelkiprendezői kereteket meghaladó kapcsolatba kerüljön. Egyértelmű különbséget tesz magán és szakmai kapcsolatai között. Tilos lelkiprendezettjével a szexuális kapcsolat.

4.2.9. Nem vállal el olyan feladatot, mely számára összeférhetlenségi helyzetet teremt. Ha ez tevékenysége közben derül ki, a megbízást átadja másik lelkiprendezőnek, különösen ügyelve arra, hogy a lelkiprendezett érdekei ne sérüljenek.

4.2.10. Ha tevékenysége során olyan helyzetbe kerül, amely a lelkiismeretes, elfogadható szakmai munkát veszélyezteti, megteszi a megfelelő lépéseket, pl. szupervíziót kér, amelynek során tisztázható, hogy korlátoznia, szüneteltetnie vagy befejeznie kell-e a megkezdett tevékenységet.

4.2.11. A lelkiprendezőnek lelkiprendezettja felé semmiféle anyagi elvárása nem lehet. Adományokat kizárólag csekken fogadhat el a lelkiprendezői szolgálat javára.

4.3. Hozzá tartozókkal:

4.3.1. A lelkiprendezett hozzátartozói is igényelhetik a lelkiprendezést. A lelkiprendező figyel arra, hogy a hozzátartozók bevonása a lelkiprendezés folyamatába minden esetben a lelkiprendezett érdekében, az ő egyetértésével és a szakmai szempontok betartásával történjen.

4.3.2. Tiszteletben tartja a lelkiprendezettnek azt a jogát, hogy a lelkiprendezői beszélgetésben csak azok a személyek vegyenek részt, akiknek jelenlétéhez maga is hozzájárult.

4.4. A többi lelkigondozóval:

4.4.1. Ha az intézményben több klinikai lelkigondozó, kórházlelkész, lelkigondozó, önkéntes beteglátogató is működik, az egységes szakmai irányítás érdekében szükséges, hogy munkacsoportban működjenek (lelkigondozói szolgálat), és koordinátoruk szakképzett klinikai lelkigondozó legyen.

4.4.2. Gyógyító munkája során kollégáival szolidáris, – a lelkigondozott érdekében – még akkor is, ha azok más szakmai iskolához tartoznak.

4.4.3. A lelkigondozó tudomásul veszi munkatársai vagy más szakemberek sajátjától eltérő véleményét és munkamódszerét, kritikájának - ha szükséges - kreatív, építő módon, az érintett jelenlétében ad hangot.

4.4.4. A lelkigondozó kötelessége a lelkigondozott érdekében a többi lelkigondozóval tudatosan kapcsolatot tartani, hogy a lelkigondozott áthelyezése esetén, a személy lelkigondozása folyamatos legyen.

4.4.5. A lelkigondozók kapcsolattartásának elsődleges fóruma a Klinikai Lelkigondozók Ökumenikus Egyesülete.

4.5. A kórházzal, klinikummal:

4.5.1. Ha a klinikai lelkigondozó intézményben dolgozik, a klinikai lelkigondozói tevékenység megkezdéséhez az illető intézmény részéről írásbeli befogadó hozzájárulás szükséges.

4.5.2. A lelkigondozó munkaterülete a kórház egésze, kivéve, ha az intézmény-, vagy a lelkigondozó szolgálat vezetőjével másképp állapotok meg.

4.5.3. A lelkigondozó tiszteletben tartja a kórház rendjét.

4.5.4. A lelkigondozó becsületes, igényes szakmaiságával, krisztusi szeretettel végzett szolgálatával igyekszik elősegíteni a lelkigondozás, mint segítő hivatás ismertté válását és megbecsülését.

4.5.5. A lelkigondozónak kötelessége, hogy szolgálati idejében elérhető legyen.

4.6. Orvosokkal, kórházi személyzettel:

4.6.1. A klinikai lelkigondozó szorgalmazza összehangolt team munka kialakítását, melynek keretében a beteggel foglalkozó különféle szakemberek (orvos, nővér, pszichológus, klinikai lelkigondozó, foglalkoztató terapeuta, szociálismunkás, gyógytornász stb.) tevékenysége egymást kiegészítő, egymást erősítő diagnosztikai-terápiás rendszerre szerveződhet.

4.6.2. A munka tervezésekor a lelkigondozottak igényei mellett figyelembe kell venni az orvosok és az ápolószemélyzet javaslatát is. A klinikai lelkigondozó a vizsgálatok és a kezelési eljárások menetét nem befolyásolhatja, de az ezekkel kapcsolatos észrevételeit a lelkigondozott kezelőorvosával tudathatja. A lelkigondozott ellátásával, ápolásával összefüggő meglátásait az ápolószemélyzettel közölheti.

4.7. Pszichológussal, pszichiáterrel:

Amikor a lelkigondozó úgy ítéli meg, hogy a lelkigondozottnak a lelkigondozói támogatás mellett - az ő illetékességét meghaladó - pszichés és/vagy gyógyszeres támogatásra is szüksége van, igénybe veszi a pszichológus és/vagy pszichiáter segítségét, és lelkigondozottját támogatja e segítség elfogadásában.

4.8. Kórházlelkésszel:

Amikor a lelkigondozó úgy ítéli meg, hogy a lelkigondozottnak a lelkigondozói támogatás mellett - az ő kompetenciáját meghaladó - spirituális támogatásra is szüksége van, igénybe veszi a kórházlelkész segítségét, és lelkigondozottját támogatja e segítség elfogadásában.

4.9. Szupervizorral:

4.9.1. A klinikai lelkigondozó a számára szakmai nehézséget jelentő esetekben, (személyes érintődés, saját problémák, konfliktusok stb. esetén) szakmai segítséget kér. Vállalja a szupervíziót, és igénybe veszi a lelkigondozást. A rendszeres kapcsolat hozzásegíti ahhoz, hogy szakmailag fejlődjön, önismerete mélyüljön, s ezáltal tartósan alkalmas maradjon a lelkigondozói szolgálatra.

4.9.2. A klinikai lelkigondozó az adott osztályon/intézményben kialakult rend szerint saját maga számára betegkísérési feljegyzést készíthet. Az ebben foglalt információkat szolgálati titokként kezeli, de a szupervizorával jogosult azokat megosztani.

5. A LELKIGONDOZÓ EGYÉB TEVÉKENYSÉGE

5.1 Kutatásetikai alapelvek:

5.1.1. A lelkigondozó teljesíti az elvárható szakszerűség követelményét, ügyel arra, hogy megfeleljen a tudományos adatgyűjtés feltételeinek, és betartsa az adatvédelmi szabályokat.

5.1.2. A klinikai lelkigondozó felelőssége, hogy megismerje a humán, szakmai kutatásra vonatkozó általános etikai szabályokat, törvényeket, jogszabályokat és azokat betartsa.

5.1.3. Amennyiben a kutatáshoz szükség van intézményvezetői jóváhagyásra, úgy megadja a kutatásról a szükséges információkat. Megszerzi az engedélyt, és annak megfelelően végzi el a kutatást.

5.1.4. A lelkigondozottnak kell döntenie arról, hogy részt vesz-e bármiféle tudományos kutatásban. Ha nem képes felelősséggel dönteni (pl. pszichésen sérült, segítséggel élő vagy kiskorú), a döntés joga az érte felelős személyt, ill. törvényes képviselőjét illeti.

5.1.5. A kutatásban résztvevő személyt vagy törvényes képviselőjét tájékoztatja

- a kutatás céljáról, tartalmáról, az alkalmazott módszerekről,
- a résztvevő jogairól,
- a kutatás minden olyan tényezőjéről, amely befolyásolhatja a részvételi szándékot,
- a titoktartás határaitól.

A tájékoztatás tényét és a lelkigondozott részvételi szándékát írásba foglalja, melyet a lelkigondozott aláírásával igazol. A dokumentumot a kutatás dokumentációjával együtt őrzi.

5.1.6. Nem kell a résztvevők beleegyezését kérni, ha
- a kutatásról joggal feltételezhető, hogy nem okoz semmiféle terhelést vagy károsodást;

- nem jelent kockázatot a résztvevők jogaira.

5.1.7. A klinikai lelkigondozó vizsgálataiban során köteles minden olyan feltételt, körülményt kizárni, amely káros hatással vagy utóhatással lehet a vizsgált személyre. Köteles továbbá a vizsgált személy számára alkalmat teremteni a vizsgálattal kapcsolatos megterhelő élményei feldolgozására.

5.1.8. A vizsgálati adatok elemzésénél az összes adatot figyelembe veszi. Semmit nem hagy ki, vagy nem titkol el, ami a vizsgálati eredményeket vagy azok értelmezését megváltoztathatja.

5.1.9. Betartja az eredmények közlésének általános etikai szabályait, beleértve a formai követelményeket is.

5.1.10. A klinikai lelkigondozó felelősséget vállal, hogy kutatásaiban is a KLEK-nek megfelelően jár el.

5.2. A publikálás és nyilvános szereplés, valamint egyéb írásos jelentés szabályai:

5.2.1. A lelkigondozó ismeri és alkalmazza a publikálásra és a nyilvános szereplésre vonatkozó törvényeket és jogszabályokat.

5.2.2. A lelkigondozó mindenfajta – akár tudományos, akár ismeretterjesztő jellegű – közlésnél betartja a publikálás általánosan elfogadott szabályait. Tekintetbe veszi a célzott közönség feltételezhető képzettségét és a tárgyban való jártasságának mértékét, továbbá mindenkor közérthető, világos fogalmazással igyekszik kizárni a félreértés és a félremagyarázás lehetőségét.

5.2.3. Betartja a titoktartásnak a 2.2. fejezetében részletezett szabályait.

5.2.4. Minden szakmai tevékenységében és megnyilvánulásában arra törekszik, hogy bizalmat és megbecsülést szerezzen hivatásának.

5.2.5. Nem járul hozzá, hogy nevét olyan tevékenységgel vagy munkával hozzák kapcsolatba, amelyért nem vállalhat felelősséget.

5.2.6. Gondja van rá, hogy ne illessék olyan címmel, megszólítással, amelyre nem jogosult.

5.2.7. Ha a lelkigondozó a lelkigondozói kapcsolat során olyan helyzetbe kerül, melyben vele szemben írásbeli vagy szóbeli jelentési kötelezettség követelménye áll fenn, nagy körültekintéssel, hitbeli, szakmai szempontok mérlegelésével, a hatályos törvények, jogszabályok ismeretében, végső soron saját lelkiismereti döntése alapján jár el.

6. A LELKIGONDOZÓ SZAKMAI FELÜGYELETE ÉS ÉRDEKKÉPVISELETE

6.1. A klinikai lelkigondozó érdekképviselőjét, szakmai felügyelőjét és kontrollját a KLÖE látja el.

6.2. A KLÖE tagok figyelnek egymás munkájára, segítik egymást.

6.3. Amennyiben etikai vétség gyanúja merül fel, az intézményben szolgálatot teljesítő lelkigondozók egymásnak segítséget nyújtanak a visszaélések megszüntetésében. Tartós vagy súlyos visszaélés esetén, vagy ha az intézményben csak egy lelkigondozó van, a KLÖE Etikai Bizottsága nyújt segítséget a megoldásban.

6.4. A KLÖE feladata szupervízió szervezése, címlista összeállítása és aktualizálása az ország lelkigondozóiról és szupervizorairól, szakmai segítség nyújtása lelkigondozói kérdésekben.

7. A KLEK ÉRVÉNYESSÉGE

7.1. A Klinikai Lelkigondozók Etikai Kódexe érvényes mindazon lelkigondozókra, akik a Klinikai Lelkigondozók Ökumenikus Egyesületének keretében végeznek lelkigondozói szolgálatot, akik a KLÖE képzések valamelyikén vesznek részt és akik ezt magukra nézve kötelezőnek fogadják el.

7.2. A KLEK megsértőivel szemben a KLÖE az SZMSZ 13.§-a szerint jár el.

7.3. A KLÖE szakmai felügyelete nem foglalja magába az egyházi szempontokat, ezekben a lelkigondozó saját felekezete illetékes a felügyeletre.

7.4. A KLEK a KLÖE közgyűlésének jóváhagyásával visszavonásig érvényes.

FOGADALOMTÉTEL

KLINIKAI LELKIGONDOZÓI KÉPZÉSBEN RÉSZTVEVŐK FOGADALMA:

Én, Isten színe előtt fogadom, hogy képzésem ideje alatti tevékenységemet embertársaim lelkipásztori szolgálatának szentelem.

A hozzám fordulókat legjobb tudásom szerint segítem. Lehetőségeimet és tudásomat meghaladó esetekben szakemberhez fordulok, szupervízoromtól és csoportomtól segítséget kérek.

A lelkipásztorok emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartom, bizalmukkal nem élek vissza, titkaikat megőrzöm képzésem megszűnése és lelkipásztorjaim halála után is.

Minden erőmmel törekszem arra, hogy az elméleti és gyakorlati lelkipásztori ismereteket elsajátítsam.

A klinikai lelkipásztorok etikai normáit magamra nézve érvényesnek tartom.

Tanítóimnak és képzésben részt vevő társaimnak megadom az őket megillető megbecsülést és tiszteletet.

Kérem a Mindenható Istent, hogy segítsen fogadalmam megtartásában.

LELKIGONDOZÓI FOGADALOM:

Én, Isten színe előtt ünnepélyesen fogadom, hogy lelkipásztori hivatásomhoz mindenkor méltó magatartást tanúsítok. Tevékenységemet – lelki egészségemre is figyelve – embertársaim lelkipásztori szolgálatának szentelem. Legfőbb célomnak a lelkipásztorok gyógyulását és lelki egészségének megőrzését tekintem.

A lelkipásztorok emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartom, bizalmukkal nem élek vissza és titkaikat haláluk után is megőrzöm.

Tisztelem embertársaimat minden faji, nemzeti, vallási, politikai és társadalmi megkülönböztetés nélkül. Lekipásztori tevékenységem soha nem irányul az emberi élet és az emberi lélek ártalmára, veszélyeztetésére vagy kioltására.

A gyógyításban részt vevő munkatársaimat tisztelem és megbecsülöm.

A lelkipásztorok érdekében ismereteimet és tudásomat folyamatosan gyarapítom, rendszeresen igénybe veszek szupervíziót és személyes lelkipásztorítást.

A Klinikai Lekipásztorok Etikai Kódexében foglaltakat magamra nézve érvényesnek tartom.

A Szentírást, egyházam tanítását életem mércéjének tekintem, Istennel való kapcsolatomat ápolom.

Minden erőmmel törekszem arra, hogy megőrizzem a lelkipásztori hivatás tisztaságát.

A Mindenható Isten segítsen engem ennek megtartásában.

BETEGJOGI CHARTA

A betegjogok:

1. Az egészségügyi ellátáshoz való jog.
2. Az emberi méltóság tiszteletben tartásához való jog.
3. A kapcsolattartás joga.
4. Az intézmény elhagyásának joga.
5. A tájékoztatáshoz való jog.
6. Az önrendelkezéshez való jog.
7. Az ellátás visszautasításának joga.
8. Az egészségügyi dokumentáció megismerésének joga.
9. Az orvosi titoktartáshoz való jog.